

Franken advocaten

www.frankenadvocaten.eu

• Projectontwikkelingsovereenkomsten • GIW-procedures • Huurrecht bedrijfs- en woonruimte • Erfpacht, erfdienstbaarheden, opstal- en appartementsrechten • PPS • Aanbestedingsrecht • Staatssteun • Grondbeleid • Structuurvisies, bestemmingsplannen en ontheffingen • Bouw-, aanleg-, gebruiks-, en monumentenvergunningen • Milieuvergunningen, meldingen en nadere eisen • Bodemverontreiniging, sanering en kostenverhaal

Ruimtelijke Ordening

Evaluatie procesrechtelijke bepalingen Crisis- en herstelwet

De Crisis- en herstelwet (Chw) is van kracht sinds 31 maart 2010. Op 9 december jl. heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu de "Tussenrapportage evaluatieonderzoek procesrechtelijke bepalingen Crisis- en herstelwet" aan de Tweede Kamer aangeboden. Dit rapport is een tussentijdse rapportage in het kader van de op grond van artikel 5.9a Chw lopende evaluatie van de procesrechtelijke bepalingen van de Crisis – en herstelwet, ten behoeve van het nog in te dienen voorstel voor de Wet verankering Crisis – en herstelwet.

De Crisis – en herstelwet is gericht op een versnelde ontwikkeling en realisering van ruimtelijke en infrastructurele projecten. In de "Tussenrapportage evaluatieonderzoek procesrechtelijke bepalingen Crisis- en herstelwet" is een tweetal bepalingen uit de Crisis- en herstelwet nader bezien, namelijk de zes maandentermijn voor de rech-

ter (art. 1.6 lid 4 Chw) en het relativiteitsvereiste (art. 1.9 Chw). In het onderzoek is nagegaan in hoeverre deze procesrechtelijke bepalingen bijdragen aan de snelheid en kwaliteit van de in de Crisis- en herstelwet aangewezen ruimtelijke en infrastructurele projecten die tot beroepsprocedures bij de bestuursrechter hebben geleid.

Startpunt van het onderzoek was het inventariseren van uitspraken inzake geschillen waarop de procesrechtelijke bepalingen van de Crisis- en herstelwet van toepassing zijn. Tot 1 oktober 2011 zijn 58 uitspraken, waarvan 48 einduitspraken, gedaan bij verschillende bestuursrechtelijke instanties.

Vervolgens is van de 48 einduit-

Vervolg Ruimtelijke Ordening

spraken nagegaan hoe vaak uitspraak is gedaan binnen de zes maandentermijn van artikel 1.6 lid 4 Chw. In bijna 2/3 (31 van de 48) van de uitspraken wordt de uitspraak niet binnen deze termijn gedaan. Hierbij speelt de complexiteit van de zaak een belangrijke rol. In grootschalige, complexe zaken, waarbij veel verschillende partijen zijn betrokken, slaagt de bestuursrechter er veelal niet in om binnen zes maanden tot een uitspraak te komen. De mate van overschrijding van de zes maandentermijn is echter beperkt. Uit het onderzoek is gebleken dat gemiddeld na zeven maanden uitspraak wordt gedaan. Verder is in het onderzoek een vergelijking gemaakt tussen de afhandeling van zaken waarop wel en zaken waarop niet de zes maanden termijn van toepassing is. Hieruit blijkt dat de toepasselijkheid van die termijn voor een aanzienlijke versnelling van de doorlooptijd van de betreffende be-

roepszaken zorgt. Maar de voorrang die wordt gegeven aan de behandeling van zaken waarop de procesrechtelijke bepalingen van de Crisis- en herstelwet van toepassing zijn, gaat wel ten koste van de doorlooptijden van de overige zaken.

Voor de werking van de relativiteits-eis is nagegaan in hoeverre de relativiteitseis invloed heeft op de uitkomst van bij bestuursrechtelijke instanties ingestelde beroepszaken. In totaal zijn er 54 uitspraken waarin de rechter ambtshalve is nagegaan of de relativiteitseis van artikel 1.9 Chw in de weg staat aan de beoordeling dan wel honorering van een of meerdere beroepsgronden. Uit het onderzoek is gebleken dat er geen aanwijzingen zijn dat de relativiteitseis in een substantieel aantal beroepsprocedures als gevolg heeft dat de bestuursrechter besluiten in stand laat die, had geen relativiteitseis gegolden, door hem zouden

zijn vernietigd. Evenmin zijn er aanwijzingen dat het effect van de relativiteitseis zich vooral doet gelden in procedures over grootschalige projecten waarbij veel partijen zijn betrokken.

Tot slot worden in het onderzoek twee aanbevelingen gedaan, die beide betrekking hebben op de zes maandentermijn uit artikel 1.6 lid 4 Chw. Ten eerste zou de rechter een ruimere uitspraaktermijn moeten worden gegund dan zes maanden, indien de rechter een advies van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB) heeft ingewonnen. Ten tweede pleit de vertraging van zaken, waarop de procesrechtelijke bepalingen van de Crisis- en herstelwet niet van toepassing zijn, voor een selectieve en beperkte toepassing van de verplichting aan de rechter om binnen zes maanden uitspraken te doen.

Nieuwsflits

.... Op 22 november 2011 heeft de minister van Binnenlandse Zaken aan de Tweede Kamer bericht dat het niet langer verplicht voor gemeenten zal zijn om advies van een welstandscommissie in te winnen en dat toetsing aan welstandsnota's kan volstaan. ...

Aanbestedingsrecht

Nieuwe drempelbedragen 2012-2013

Op 2 december jl. heeft de Europese Commissie voor de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2013 nieuwe drempelbedragen vastgesteld.

De nieuwe drempelbedragen voor Europees aanbesteden zijn bekendgemaakt. Een overheidsopdracht die

evenveel of meer bedraagt dan het drempelbedrag moet verplicht Europees worden aanbesteed. Om de twee

jaar worden de drempelwaarden herzien. De komende periode brengt een verhoging van de drempelbedragen

Vervolg Aanbestedingsrecht

met zich mee. Met ingang van 1 januari 2012 geldt voor decentrale overheden voor opdrachten voor werken een drempelbedrag van € 5.000.000,- en voor opdrachten voor leveringen en diensten een drempelbedrag van] € 200.000,-.

Deze nieuwe drempelbedragen zijn gepubliceerd in Verordening 1251/2011 van 30 november 2011 (Publicatieblad EU 2 december 2011, L 319/43). In onderstaand schema zijn de nieuwe drempelbedragen voor decentrale overheden voor de periode 2012 tot en met 2013 op een rij gezet. Deze bedragen zijn exclusief BTW.

Richtlijn 2004/18/EG/Besluit aanbestedingsregels overheidsopdrachten (Bao)	
Werken	5.000.000

Leveringen	200.000*
Diensten	200.000*
Overheidsopdrachten op het gebied van onderzoeks- en ontwikkelingsopdrachten en telecommunicatiediensten, en diensten vallend onder bijlage IIB	200.000
Prijsvragen algemeen (artikel 67)	200.000*
Voor meer dan 50% door aanbestedende diensten gesubsidieerde werken (artikel 8a)	5.000.000
Voor meer dan 50% door aanbestedende diensten gesubsidieerde diensten die verband houden met werken (artikel 8b)	200.000

Concessie voor openbare werken (artikel 56)	5.000.000
Richtlijn 2004/17/EG/Besluit aanbestedingsregels speciale sectoren (Bass)	
Opdrachten voor leveringen en diensten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten	400.000
Opdrachten voor werken in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten	5.000.000

*Voor de centrale overheid is dit bedrag 130.000.

Overheidsaansprakelijkheid

De (on)bevoegde ambtenaar

Met gemeenten zaken doen betekent veelal overleg voeren en mogelijke afspraken maken met ambtenaren. De vraag is dan waartoe dergelijke afspraken leiden. Is de ambtenaar bevoegd en zo niet: is de gemeente dan toch gebonden en of schadeplichtig? Die laatste vragen kunnen uiteenlopend beantwoord worden. Een kwestie die het voorgaande fraai illustreert is de uitspraak van het hof Leeuwarden van 13 december 2011.

Gedaagde huurde sinds 1980 een pand van de gemeente. In 1991 besloot de gemeente de panden te verkopen. Gedaagde had daarvoor belangstelling. Na langdurige onderhan-

delingen accordeerde de gemeenteraad de verkoop aan gedaagde. De koopovereenkomst vergde weer onderhandelingen zodat levering pas plaatsvond in 1999. In 2005 stelde

gedaagde de gemeente vervolgens aansprakelijk voor de geleden schade. Die aansprakelijkheid wees de gemeente in 2009 af. Partijen kwamen in dat jaar in een vaststellingsovereen-

Vervolg Overheidsaansprakelijkheid

komst overeen dat het geschil over de (belasting)schade zou worden beslecht door een te benoemen fiscalist. De vaststellingsovereenkomst werd namens het college van burgemeester en wethouders getekend door de juridisch medewerker ruimtelijke ordening. Eind 2010 luidde het bindend advies dat de gemeente een aanzienlijk bedrag aan gedaagde verschuldigd was. Toen de gemeente dat weigerde te betalen stapte gedaagde naar de kort geding rechter die de gemeente daartoe in eerste instantie veroordeelde.

Eén van de verweren van de gemeente in hoger beroep was dat de betreffende ambtenaar niet bevoegd was tot ondertekening van de vaststellingsovereenkomst. Een mandaat

daartoe van het college ontbrak. Gedaagde meende evenwel dat, dit zijnde, de gemeente op de hoogte was van de aansprakelijkheidsstelling door gedaagde en de afhandeling daarvan in al die jaren had overgelaten aan de betreffende ambtenaar. Daarbij had de gemeente nimmer aangegeven dat de betreffende ambtenaar niet bevoegd was; de betreffende ambtenaar zelf overigens ook niet.

Met de gemeente oordeelde het hof dat de ambtenaar niet bevoegd was op grond van mandaat of volmacht van de gemeente. Van groter belang was evenwel dat het hof oordeelde dat de gemeente ook anderszins niet de schijn had gewekt dat de ambtenaar bevoegd was. Aan een dergelijk gewekte schijn dienen voor binding van

een gemeente aan onbevoegd gemaakte afspraken hoge eisen gesteld te worden ingevolge vaste jurisprudentie van de Hoge Raad. Van gebondenheid van de gemeente kon derhalve geen sprake zijn. Voor aansprakelijkheid op grond van onrechtmatige daad ligt dat anders: daar telt het criterium van hetgeen in het maatschappelijk verkeer aan de gemeente kan worden toegerekend. Is dat het geval, dan kan onrechtmatigheid aan de zijde van de gemeente worden aangenomen en daarmee schadeplechtigheid van de gemeente. Die vordering lag in de onderhavige kwestie echter niet voor zodat de gemeente niet aansprakelijk werd geacht.

Bestuursprocesrecht

Procesbelang in hoger beroep

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ‘gaat om’. In een uitspraak van 7 december jl. wijkt de Afdeling af van de eerder door haar geformuleerde -principiële- regel dat een bestuursorgaan geen procesbelang heeft bij een hoger beroep, als de inzet uitsluitend het ongedaan maken of in hoogte aanpassen van een proceskostenveroordeling ten aanzien van de kosten van beroep, bezwaar of administratief beroep of een last tot betaling van griffierecht betreft.

In deze zaak heeft appellante verzocht om vergoeding van de schade ten gevolge van de verleende vrijstellingen van het ter plaatse vigerende bestemmingsplan, met gebruik waarvan bouwvergunning is verleend voor het oprichten van een appartementencomplex en eengezinswoningen in de nabijheid van de woning van appellante. Het college heeft dit verzoek tot vergoeding van de planschade voor ad-

vies voorgelegd aan een onafhankelijke deskundige. Ook appellante laat een onafhankelijke deskundige op het gebied van planschade een taxatierapport op stellen. Aan de hand van het advies van de door het college ingeschakelde deskundige kent het college aan appellante een vergoeding van de planschade toe. Appellante maakt bezwaar tegen de hoogte van de aan hem toegekende vergoeding van de

planschade en wijst in dit verband naar het verschil tussen de taxaties van de door het college ingeschakelde deskundige en de door hem ingeschakelde deskundige. Daarnaast verzoekt appellante om vergoeding van de door hem gemaakte proceskosten. In bezwaar wordt het verzoek om proceskosten afgewezen. Hiertegen heeft appellante beroep ingesteld. De rechtbank heeft het besluit, voor zover het

verzoek om proceskosten daarbij is aangewezen, vernietigd en het college veroordeeld tot vergoeding van de door appellant in bezwaar gevorderde proceskosten. Het college heeft hoger beroep ingesteld.

De Afdeling oordeelt dat een bestuursorgaan belang heeft bij door hem ingesteld hoger beroep, ook indien dat uitsluitend bestaat in het ongedaan maken, dan wel in hoogte aanpassen, van een door de rechtbank ten laste van dat orgaan uitgesproken verwijzing in de kosten van beroep, bezwaar of administratief beroep of het ongedaan maken van een last tot betaling van griffierecht, zij het dat in die gevallen niet in het oordeel van de

rechtbank over het geschil wordt getreden, voor zover dat niet op die kosten betrekking heeft. Hiermee wijkt de Afdeling af van de eerder door haar geformuleerde regel dat de omstandigheid dat een rechtbank een bestuursorgaan heeft veroordeeld in de proceskosten, onvoldoende reden is om een procesbelang aan te nemen bij het instellen van hoger beroep.

Vervolgens oordeelt de Afdeling dat de rechtbank ten onrechte de kosten van het rapport van de door appellant ingeschakelde deskundige heeft aangemerkt als kosten die appellant in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken en het college tot vergoeding

van deze kosten heeft veroordeeld. Tot het rapport is door appellant opdracht gegeven in reactie op het advies van de door het college ingeschakelde deskundige. Tot het toekennen van een bijdrage in de deskundigenkosten kan aanleiding bestaan indien het inschakelen van de deskundige redelijkerwijs noodzakelijk was om tot een geobjectiveerde waardebeoordeling te komen. In het advies van de door het college ingeschakelde deskundige is reeds tot zodanige waardebeoordeling gekomen. Het inschakelen van een andere deskundige was derhalve niet noodzakelijk. Aldus bestaat geen aanleiding voor die proceskostenveroordeling.